

نمره نقاشی

زهرا آقایان
تصویرگر: ندا عظیمی

مادرم یک چشم نداشت. در کودکی بر اثر حادثه یک چشمش را از دست داده بود. من کلاس سوم دبستان بودم و برادرم کلاس اول. برای من آن قدر قیافه مامان عادی شده بود که در نقاشی‌هایم هم متوجه نقص عضو اونمی‌شدم و همیشه او را با دو چشم نقاشی می‌کردم. فقط در اتوبوس یا خیابان، وقتی بچه‌ها و مادر و پدرشان با تعجب به مامان نگاه می‌کردند و پدر و مادرها سعی می‌کردند سؤال بچه خود را بهنحوی که مامان متوجه یا ناراحت نشود، جواب بدهنند، متوجه این موضوع می‌شدم و آن وقت بود که یادم می‌افتد که مامان یک چشم ندارد. یک روز برادرم، وقتی از مدرسه آمد، با دیدن مامان یکدفعه گریه کرد. مامان او را نوازش کرد و علت گریه‌اش را پرسید. برادرم دفتر نقاشی‌اش را ششان مادر داد. مامان با دیدن دفتر بغضی کرد و سعی کرد جلوی گریه‌اش را بگیرد. بعد، دفتر را گذاشت زمین و برادرم را در آغوش گرفت و بوسید. به او گفت که فردا می‌رود مدرسه و با معلم نقاشی صحبت می‌کند. این را که گفت، برادرم اشک‌هایش را پاک کرد و دوید سمت کوچه تا با دوستانش بازی کند و مامان هم رفت داخل آشپزخانه. من خم شدم و دفتر را برداشتمن. نقاشی داداش را نگاه کردم.

معلم نقاشی دنبال مامان از اتاق خارج شد، از پشت سر ما، و درحالی که صدایش می‌لرزید، گفت: «خانم من نمی‌دانستم...» مامان برگشت. حرفش راقطع کرد و گفت: «خواهش می‌کنم خانم، بفرمایید، چایتان سرد می‌شود». معلم نقاشی یک قدم نزدیک‌تر آمد و خواست چیزی بگوید که مامان گفت: «فکر می‌کنم نمره ۱۰ برای واقعیتی یک کودک خیلی کم است. این طور نیست؟»

معلم نقاشی گفت: «بله، حق با شماست».

خانم نقاشی باز هم دستش را دراز کرد و این بار با دو دست دستهای مامان را فشار داد. مامان از خانم مدیر هم خداحافظی کرد.

آن روز عصر برادرم خندان و درحالی که داخل راهروی خانه لی می‌کرد، آمد و تا مامان را دید دفتر نقاشی را باز کرد و نمره‌اش را نشان داد. معلم نقاشی روی نمره قبلی خط کشیده بود و نمره ۲۰ جایش گذاشته بود. داداش که خیلی خوشحال بود گفت: «خانم امروز گفت: دفترت را بدله فکر کنم! دیروز اشتباه کردم. بعد هم به من ۲۰ داد».

مامان هم لبخندی زد و او را بوسید و گفت: «بله، نقاشی پسر من عالیه!»

و طوری که داداش متوجه نشود، به من چشمک زد و گفت: «مگه نه؟»

من هم گفتم: «آره خیلی خوب کشیده».

اما صداییم لرزید و نتوانستم جلوی گریه‌ام را بگیرم. داداش پرسید که چرا گریه می‌کنی، و من گفتم: «آخه من یه دخترم!»

فرق بین دختر و پسر بودن را آن زمان فهمیدم. موضوع نقاشی، کشیدن چهره اعضای خانواده بود. برادرم مامان را درحالی که دست من و برادرم را در دست داشت، کشیده بود. او یک چشم مامان را نکشیده بود و آن را به صورت یک گودال سیاه نقاشی کرده بود. معلم نقاشی دور چشم مامان با خودکار قرمز یک دایره بزرگ کشیده بود و زیر آن نمره ۱۰ داده بود و نوشته بود که پسرم دقت کن، هر آدمی دو چشم دارد. با دیدن نقاشی، اشک‌هایم سرازیر شد. از برادرم بدم آمد. رفته‌اش آشپزخانه و مامان را که داشت پیاز سرخ می‌کرد، بغل کرد. او را نوازش کرد. گفتم: «مامان، پس چرا من همیشه در نقاشی‌ها یم شما را کامل نقاشی می‌کنم!» بعد هم گفتم که از داداش بدم می‌آید و گریه کردم.

مامان روی زمین زانو زد و به من نگاه کرد. اشک‌هایم را پاک کرد و گفت: «عزیزم، گریه نکن! تو نباید از برادرت ناراحت بشوی. او یک پسر است. پسرها واقعیت‌تر از دخترها هستند؛ آن‌ها همه چیز را آن‌طور که هست می‌بینند، ولی دخترها آن‌طور که دوست دارند، می‌بینند». بعد مرا بوسید و گفت: «بهتر است تو هم یاد بگیری که دیگر نقاشی‌هایت را درست بکشی».

فردادی آن روز مامان و من رفته‌یم به مدرسه‌ی برادرم. زنگ تفریح بود. مامان رفت اتاق مدیر. خانم مدیر پس از احوال پرسی با مامان، علت آمدنش را جویا شد. مامان گفت: «آمده‌ام تا معلم نقاشی کلاس اول الف را بینم». خانم مدیر پرسید: «مشکلی پیش آمده؟» مامان گفت: «نه. همه معلم‌های پسرم را می‌شناسم، جز معلم نقاشی اش را. آمده‌ام ایشان را هم ملاقات کنم».

اتفاقاً زنگ تفریح بود. خانم مدیر مامان را برد داخل اتاقی که معلم‌ها نشسته بودند و به خانم جوان و زیبایی اشاره کرد و گفت: «ایشان معلم نقاشی پسرستان هستند». به معلم نقاشی هم گفت: «ایشان مادر دانش‌آموز ج-ا کلاس اول الف هستند».

مامان دستش را به سوی خانم نقاشی دراز کرد. معلم نقاشی که در حال نوشیدن چای بود، بلند شد، سرفه‌ای کرد و با مامان دست داد. آن دو لحظاتی به هم نگاه کردند. مامان گفت: «از ملاقات شما بسیار خوشوقتم».

معلم نقاشی هم گفت: «من هم همین طور خانم». مامان با بقیه معلم‌هایی هم که می‌شناخت احوال پرسی کرد و از اینکه مزاحم وقت استراحت آن‌ها شده بود، عذر خواست و خداحافظی کرد و از اتاق خارج شدیم.